

Oulaisten kaupunki

Koulutuksen järjestäjän
opiskeluhoitosuunnitelma

2023

Sisällys

1. Johdanto	5
1.1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista Oulaisten kaupungin esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa.	6
2. Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma	7
2.1. Esiopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi	7
2.1.1. Lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	7
2.1.2. Opetukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen	8
2.1.3 Yhteistyö ja käytänteet esiopetusympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä esiopetusyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa	9
2.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)	10
2.2.1. Lapsen ohjaaminen opiskeluhuollon palveluihin	10
2.2.2. Yksittäisen lapsen opiskeluhuollon eteneminen.....	10
2.2.3. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen	11
2.2.4. Lapsen esiopetuspäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet	11
2.3. Yhteistyön järjestäminen lasten, huoltajien sekä muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa ..	12
2.3.1. Esiopetuksen ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä	12
2.3.2. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	12
2.3.3. Yhteistyö muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten perheneuvola, lastensuojelu ja erikoissairaanhoido	12
2.3.4. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen lapsille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	13
2.4. Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma.....	13
2.4.1. Suunnitelmat lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	13
2.4.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)	13
3. Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma	15
3.1. Perusopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi	15
3.1.1. Oppilaiden ja koulu yhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	15
3.1.2. Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat	16
3.1.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen	16
3.1.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	17
3.1.5. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa	18
3.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi, yksilökohtainen opiskeluhoito.....	18

3.2.1. Yksittäisen oppilaan ohjaaminen opiskeluhoollon palveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut).....	18
3.2.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen.....	19
3.2.3. Opiskeluhooltokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhooltorekisterille	20
3.2.4. Tarvittavan opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	21
3.2.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa.....	21
3.2.6. Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet	21
3.3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.....	22
3.3.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoolltopalveluiden osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoolltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen	22
3.3.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä	22
3.3.3. Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	22
3.3.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi	23
3.3.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	23
3.4. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	23
3.4.1. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	24
3.4.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle).....	24
4. Oulaisten lukion opiskeluhoolltosuunnitelma	25
4.1. Lukioyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi	25
4.1.1. Opiskelijoiden ja lukioyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	25
4.1.2. Lukion oppilaitoskohtainen opiskeluhoolltoryhmä	26
4.1.3. Opiskelijoille annettava yhteinen ohjaus.....	26
4.1.4. Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden edistäminen.....	26
4.1.5. Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen	27
4.1.6. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	27
4.1.7. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa.....	29

4.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)	29
4.2.1. Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhoiltopalveluihin	29
4.2.2. Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä.....	30
4.2.3. Opiskeluterveydenhuolto	30
4.2.4. Kuraattori- ja psykologipalvelut	31
4.2.5. Tarvittavan opiskeluhoillon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä	31
4.3. Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	31
4.3.1. Yhteistyö huoltajien kanssa	31
4.3.2. Yhteistyö muiden tahojen kanssa	31
4.3.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	32
4.4. Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma.....	32
Liite 1: Opintojen etenemisen edistäminen.....	34
Liite 2: Monialaisen asiantuntijaryhmän käsittelylupa	35
Liite 3: Monialaisen asiantuntijaryhmän muistio.....	36

1. Johdanto

Opiskeluhoito on kouluissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoiton tavoitteena on edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, turvallisuutta, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja oppilaiden osallisuutta.

Tavoitteena on myös turvata yksilökohtainen varhainen tuki kaikille sitä tarvitseville. Opiskeluhoitotyössä otetaan huomioon lapsen/nuoren edun ensisijaisuus.

Opiskeluhoitoon kuuluvat esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukainen yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskeluhoito sekä opiskeluhoiton palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoitoa toteutetaan Oulaisten kaupungin esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, sivistystoimen ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oulaisten kaupungin sivistyspalvelujen opiskeluhoitosuunnitelmassa on yhteinen johdanto-osa ja yhteinen arvio-osa (1.1.) opiskeluhoiton kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista Oulaisten esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa. Lisäksi tähän asiakirjaan on koottu oppilaitoskohtaisesti seuraavat asiakohdat:

- 1) Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoiton edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi
- 2) Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)
- 3) Yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän perheidensä sekä esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa työskentelevien ja muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- 4) Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma.

Oulaisten esiopetuksen opiskeluhoiton kokonaisuudesta tiedotetaan koulujen tiedotteissa, Wilmassa, nettisivuilla ja se on nähtävissä esiopetussuunnitelmassa kaupungin kotisivuilla. Keväisin järjestetään tuleville esioppilaiden huoltajille infotilaisuus, jossa tiedotetaan esiopetuksen käytännöistä. Opiskeluhoiton toimijat esitellään lukuvuosittain esiopetuksen oppilaille sekä huoltajille Wilman kautta, luokkaesittelyissä ja/tai vanhempainiltojen yhteydessä.

Oulaisten perusopetuksen opiskeluhoiton kokonaisuudesta tiedotetaan koulujen tiedotteissa, Wilmassa, koulujen nettisivuilla ja suunnitelma on nähtävissä opetussuunnitelmassa kaupungin kotisivuilla. Opiskeluhoiton toimijat esitellään lukuvuosittain perusopetuksen oppilaille sekä huoltajille luokkaesittelyissä, vanhempainilloissa, koulujen nettisivuilla ja/tai Wilman kautta.

Oulaisten lukion opiskeluhoiton kokonaisuudesta tiedotetaan opiskelijan oppaassa, Wilmassa ja ryhmänohjaajan tuokioissa, ja se on nähtävissä myös opetussuunnitelmasta kaikille avoimina olevilta koulun kotisivuilta. Opiskeluhoiton toimijat esitellään lukuvuosittain uusille lukion opiskelijoille oppitunneilla sekä huoltajille vanhempainillan yhteydessä.

Opiskeluhoiton yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden opiskeluhoiton ohjausryhmä, johon kuuluvat sivistysjohtaja, hyvinvointijohtaja, rehtorit, koulunjohtajat ja vastuuopettajat sekä opettajaedustajat esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta ja opiskeluhoiton edustajat hyvinvointialue Pohteelta. Ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti pari kertaa vuodessa. Koollekutsujana toimii Oulaisten kaupungin sivistysjohtaja.

1.1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista Oulaisten kaupungin esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa.

Arvio* käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista, arvio lukuvuodelle 2023-2024

Opiskeluhoitopalvelut henkilötyövuosina

Koulu	Opp.määrä	Terveydenh.	Kuraattori	Psykologi	Koulu- lääkäri
Juho Oksan koulu	328 + 15 esiop.	0,8	0,7		
Jauhinkankaan koulu	90 + 11 esiop.	0,3	0,2		
Lehtopään koulu	37.	0,1	0,1		
Matkanivan koulu	42	0,1	0,1		
Petäjäskosken koulu	36	0,1	0,1		
Piipsjärven koulu	23	0,1	0,1		
Päiväkotien esioppilaat	39	0,1	0,1		
Yläaste	303	0,7	0,9		
Lukio	120	0,2	0,2		
JEDUn Oulaisten yksiköt (Kky:n oppil.)	n. 600	1,0	0,5		

yht. 3,5 htv yht. 3 htv

*Arvio kokonaistarpeesta ja arvio käytettävistä palveluista eivät välttämättä ole yhtenevät.

Oulaisten sivistyspalveluissa on lukuvuonna 2023-2024 1-6 luokan oppilaita yhteensä 523 ja esioppilaita 65. Esi- ja perusoppilaita on yhteensä 65+844. Lukiokoulutuksessa on noin 120 opiskelijaa, ja lisäksi paikkakunnalla toimii koulutuskuntayhtymä JEDUn Oulaisten yksikkö.

Lakisääteisistä opiskeluhoitopalveluiden mitoituksista ei ole syytä poiketa, jotta opiskeluhoito toimisi Oulaisten sivistyspalveluissa suunnitelmien mukaan. Tällä hetkellä opiskeluhoitoon palveluista Oulaisten sivistyspalveluissa toteutuvat mitoitusten mukaisesti vain terveydenhoitajan palvelut ja kuraattoripalvelut. Psykologipalveluiden tasosta tulevana lukuvuonna ei ole saatu tietoa hyvinvointialue Pohteelta, sama tilanne koskee koululääkäripalveluita. Tämän takia sekä psykologitettä koululääkäripalvelujen henkilötyövuodet on jätetty merkitsemättä.

2. Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma

2.1. Esiopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoitoon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Oulaisten esiopetuksessa yhteisöllisen opiskeluhoitoon tarkoitus on tukea esiopetusryhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia ja edistää ryhmäläisten yhteistyö-, vuorovaikutus- ja tunnetaitoja. Yhteisöllinen opiskeluhoito tarkoittaa esiopetuksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään lasten oppimista, sosiaalista vastuullisuutta ja osallisuutta sekä edistetään koko esiopetusympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä ja ehkäistään ongelmien syntymistä.

Kouluilla olevat esioppilaat ovat koulun oppilaskunnan jäseniä ja heitä voidaan kutsua oppilaskunnan hallituksen kokouksiin koulun käytäntöjen mukaisesti. Oppilaskunnassa pohditaan lasten oppimisympäristöön vaikuttavia asioita, mietitään teemoja sekä juhliin liittyviä ideoita, tarkoituksena toimia oman yhteisön parantamiseksi sekä yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Lapset sekä heidän huoltajansa perehdytetään päiväkotien tai koulujen tiloihin ja välineisiin eri esiopetusyksiköiden käytänteiden mukaisesti. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistöjen henkilöstön ja lasten kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys huomioidaan tilojen käytössä. Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuisaa ilmapiiriä.

Esiopetuksen opiskeluhoitoon toteuttamiseen osallistuu koko esiopetusyksikön henkilöstö, ja siten vastuu esikoulu-yhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista on kaikilla esiopetusyhteisössä työskentelevillä.

2.1.1. Lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Esioppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkastuksiin ja -tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä tasolla kehittämisenäkökulmasta.

Esioppilaat kuuluvat ikäryhmälle suunnatun neuvolan terveydenhuollon piiriin, lapsille tehdään 6-vuotiaana määräaikaista terveystarkastus. Terveystarkastuksista sekä koulukuraattori- ja psykologipalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Esioppilaat, jotka tarvitsevat päivähoitoa, voivat osallistua esiopetuksen kerhomuotoiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan, joka järjestetään esiopetuksen tiloissa eri esiopetusyksiköissä tai päiväkodissa

tapahtuvaan vuorohoitoon huoltajan työaikojen takia. Aamu- ja iltapäivätoiminnoista vastaa Oulaisten kaupungin sivistyspalvelut.

Esiopetusyksiköiden turvallisuutta kartoitetaan säännöllisesti mm. riskien arviointi työpaikalla - kyselyillä (fysikaaliset, kemialliset, biologiset, tapaturmavaarat, henkinen kuormittuminen). Koulun ja esiopetusympäristön terveydellisten olojen tarkistus toteutetaan kerran kolmessa vuodessa.

Tarkastuksesta vastaavat rehtori, koulunjohtaja tai päiväkodin johtaja yhdessä terveysviranomaisten ja kiinteistöhuollon kanssa. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset, niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Koulu- ja päiväkotikohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman rinnakkaisena asiakirjana on yksikkökohtainen turvallisuuskansio. Kansiota säilytetään kunkin yksikön sovitussa paikassa.

Esiopetuksen koulukuljetusten turvallisuudesta huolehditaan toimimalla yhteistyössä koulukuljetuksista vastaavien yritysten kanssa.

2.1.2. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä, johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmässä käsitellään asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmässä ei käsitellä yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa.

Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa koordinoi ja ohjaa rehtori tai koulunjohtaja. Esiopetuksen opiskeluhoollto on osa koulun opiskeluhoolltoa. Monialaisen opiskeluhoolltoryhmän jäseniä ovat rehtori tai koulunjohtaja, koulukuraattori, neuvolan terveydenhoitaja, erityisopettaja, esiopetuksen edustaja sekä koulupsykologi kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Tarvittaessa opiskeluhoolltoryhmän kokouksiin voidaan kutsua mukaan esimerkiksi koululääkäri, muita opettajia, yhteistyökumppaneita tai vieraita.

Yhteisöllinen opiskeluhoolltoryhmä kokoontuu kouluilla 2-4 kertaa lukuvuoden aikana. Tarvittaessa koulut sopivat lisäkokoontumisista. Opiskeluhoolltoryhmän ajankohdat ovat tiedossa opettajilla lukuvuosikalenterissa. Opiskeluhoolltoryhmän kokouksista laaditaan muistio.

Kokoontumisessa suunnitellaan koulun tarpeiden pohjalta tulevaa opiskeluhoollollista toimintaa, joita ovat esimerkiksi koulun sisäinen yhteisöllisyyden kehittäminen sekä turvallisuutta edistävän toiminnan suunnittelu, kiusaamisen vastainen toiminta sekä yhteistyö eri järjestöjen kanssa. Kokouksissa käsitellään erilaisia teemoja, kuten vuorovaikutusta ja monipuolista työskentelyä, osallistumista ja demokraattista toimintaa, vastuuta ympäristöstä ja kestävästä tulevaisuuteen suuntautumisista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä eri kulttuurien näkymistä esiopetuksen arjessa.

Suunniteltua toimintaa toteutetaan esiopetuksessa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja vanhempainilloissa. Lukuvuoden päättyessä arvioidaan ja kehitetään toimintaa.

2.1.2. Opetukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan. Toimintaan osallistumista seurataan, jotta esiopetukselle suunnatut tavoitteet voivat toteutua. Koti ja koulu yhdessä

seuraavat oppilaan poissaoloja. Esioppilaiden poissaoloja seuraa esiopettajien lisäksi opiskeluhoitoryhmä. Lupa poissaoloon on kysyttävä ennakkoon aina kun se on mahdollista.

Hyväksyttävästä syystä luvan enintään kolmeksi päiväksi myöntää esiopettaja, sitä pidemmäksi ajaksi rehtori tai koulunjohtaja. Oulaisten kaupungissa suositellaan, että esioppilaille myönnetään korkeintaan yksi viikko lomamatkoihin lukuvuodessa.

Poissaolot kirjataan Wilmaan. Mikäli huolta ilmenee, ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Poissaoloihin puuttuminen esiopetuksessa (luvaton poissaolo, runsaat sairauspoissaolot tai muu huolestuttava poissaolo)

2.1.2.1 Ennaltaehkäisevä toiminta

Esiopetukseen ilmoitetut lapset osallistuvat esiopetukseen säännöllisesti, jotta esiopetukselle annetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistetään lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla. Huoltajien tulee ilmoittaa poissaolon syystä samana päivänä huoltajien kanssa sovitulla tavalla. Mikäli lapsi ei ole saapunut esiopetukseen eikä poissaoloilmoitusta ole tullut, otetaan yhteyttä huoltajiin esiopetuspäivän alettua.

2.1.2.2 Huoli kasvaa

Jos poissaolojen määrä lisääntyy ja huoli kasvaa, otetaan yhteys huoltajaan. Tarvittaessa otetaan yhteyttä opiskeluhoiton henkilöihin mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Kiinnitetään huomiota myös myöhästelyihin.

2.1.2.3 Suuri huoli

Otetaan yhteys huoltajiin, jos poissaoloja esiintyy esimerkiksi säännöllisesti tietyinä päivinä. Pyritään selvittämään poissaolojen syyt. Huoltajien kanssa keskustellaan siitä, kuinka esiopetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Mikäli tilanne ei korjaannu selvittelyjen ja keskustelun jälkeen, voidaan muodostaa monialainen asiantuntijaryhmä, joka sopii tukitoimista yhdessä huoltajien kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan esiopetusyksiköiden ulkopuolisia tahoja.

2.1.2.4 Seuranta ja tukitoimet

Jatkuva yhteistyö lapsen ja hänen huoltajiensa kanssa on tärkeää. Tarvittaessa otetaan yhteyttä sosiaalihuoltolain mukaisesti lastensuojeluun tuen tarpeen arvioimiseksi tai tehdään lastensuojeluilmoitus. Lastensuojeluilmoituksen pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä sekä normaalin kehityksen ja esiopetukselle annettujen tavoitteiden saavuttamisen vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan esiopetusyksikössä jo tehdyt kartoitukset, tukitoimet sekä huoltajien kanssa tehty yhteistyö.

2.1.3 Yhteistyö ja käytänteet esiopetusympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä esiopetusyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Riskien arviointi ja hallinta ovat osa esiopetusyksiköiden turvallisuustoimintaa. Riskien arviointi toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja koulu yhteisön yhteistyönä. Lasten hyvinvointia tarkkaillaan esiopetusyksiköissä sekä aamu- ja iltapäiväkerhossa.

Koulun sekä esikoulun terveydellisten olojen tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Oppilaitoksen tarkastuksesta ja sen tuloksista sekä mahdollisesti suunnitelluista jatkotoimista tiedotetaan tarvittaessa huoltajille ja henkilöstölle. Palotarkastus suoritetaan kerran vuodessa

palotarkastajan, kiinteistöhuollon ja koulunjohtajan tai rehtorin toimesta. Tarkastuksesta tehdyt dokumentit arkistoidaan koulun arkistoon.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset, niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Terveystalo huolehtii henkilökunnan työterveystarkastuksista.

2.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan palveluja, joita lapsi tarvitsee yksilöllisen tuen tarpeen ilmetessä. Esiopetuksen koko henkilökunnan lisäksi tukea antavat opiskeluhoillon kuraattori, psykologi sekä neuvolan terveydenhoitaja. He myös osallistuvat monialaiseen asiantuntijaryhmään huoltajan suostumuksen mukaisesti, muiden mahdollisten yhteistyökumppaneiden ohella. Yksilöllisessä opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Lapsen osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Lapsella on oikeus saada riittävä tuki kasvuunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ennalta ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

2.2.1. Lapsen ohjaaminen opiskeluhoillon palveluihin

Terveydenhuolto

Esioppilaiden terveydenhuollosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen järjestämä ikäryhmälle tarkoitettu neuvolapalvelu, joka on osa opiskeluhoitoa. Neuvolan terveydenhoitaja tekee moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa sekä toimii yhteistyössä kodin ja koulun kanssa.

6-vuotiaille tehdään määräaikainen terveystarkastus syntymäkuukauden mukaan, viimeistään esikoulun syyslukukauden aikana. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään huoltajien luvalla tiedonsiirtopalaverissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nivelvaiheessa.

Koulukuraattori

Koulukuraattorin työn tavoitteena on koko yhteisön hyvinvoinnin sekä sosiaalisten taitojen tukeminen. Kuraattori selvittää lapsen kasvun ja kehityksen esteitä sekä ehkäisee sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita yhdessä esiopetuksen henkilöstön kanssa. Hän selvittää mm. runsaiden poissaolojen syitä, käytös- ja tunne-elämän häiriöitä sekä lasten perheeseen ja vapaa-aikaan liittyviä ongelmia. Tarvittaessa koulukuraattori antaa yleistä neuvontaa tai ohjaa lapsen jatkohoitoon tai muiden tukitoimien piiriin, jolloin lapsi siirtyy sosiaalihuollon asiakkaaksi.

Koulupsykologi

Koulupsykologin työn tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien ja hyvinvoinnin tukeminen yhdessä huoltajien kanssa. Psykologin työhön kuuluvat myös esioppilaiden oppimisvaikeuksien tutkiminen ja tukitoimien suunnittelu, mielenterveysongelmien arviointi sekä tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen. Työtä tehdään yhteistyössä lapsen huoltajien, esiopettajien sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa.

2.2.2. Yksittäisen lapsen opiskeluhuollon eteneminen

Yksilöllisen tuen tarpeen ilmetessä esiopetuksen koko henkilöstö on lapsen ja perheen tukena vahvistamassa perheen voimavaroja. Havaitessaan lapsen tuen tarpeen asiasta keskustellaan lapsen huoltajan ja erityisopettajan kanssa.

Huolen jatkuessa esiopettaja tai huoltaja voi ottaa yhteyttä suoraan koulukuraattoriin tai -psykologiin. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, lapsen huoltajille on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä, mikäli sille ei ole painavaa estettä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (terveydenhoitaja, -kuraattori ja -psykologi).

Lasten toiveet otetaan huomioon häntä koskevissa asioissa ja huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä huomioiden asian laatu ja oppilaan ikä. Koulukuraattori, -psykologi tai perheneuvolan asiantuntija arvioi tarvittaessa terveydenhuoltolain ja lastensuojelulain perusteella, onko lapsella edellytyksiä arvioida oman asiansa käsittelyyn liittyviä asioita. Näitä ovat monialaisen asiantuntijaryhmän kokoukseen osallistujat, salassa pidettävien tietojen luovuttaminen huoltajalle tai huoltajan osallistuminen opiskeluhuoltoasian käsittelyyn.

Monialaisessa asiantuntijaryhmässä suunnitellaan ja sovitaan tapauskohtaisesti lapsen yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä huoltajan suostumuksella. Suostumuksessa tulee käydä ilmi käsiteltävä asia, ryhmän kokoonpano ja kokousaika. Mikäli huoltaja/ lapsi kieltäytyy asian käsittelystä, otetaan tarvittaessa yhteyttä lastensuojeluun.

2.2.3. Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

1. yksittäisen lapsen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot.
2. kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.
3. kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa.
4. asian aihe ja vireille panija.
5. lapsen tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
6. toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
7. tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma,
8. toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot sekä
9. mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhuoltokertomukset säilytetään opiskeluhuoltorekisterissä.

Neuvolan terveydenhoitaja sekä muu opiskeluhuolto toteuttava terveydenhuollon henkilöstö kirjaa yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Hyvinvointialue Pohteen antamien ohjeiden mukaan

kuraattori kirjaa asiakastiedot sosiaalihuollon asiakkuuden mukaisiin rekistereihin ja psykologi terveydenhuollon potilasrekistereihin.

2.2.4. Lapsen esiopetuspäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Huoltajat tiedottavat lasten erityisruokavalioista lomakkeella esiopetuksen henkilöstölle lukuvuoden alussa, tiedot välitetään ruokapalvelutuottajalle.

Lapsen esiopetuspäivän aikana tarvitsemasta lääkityksestä laaditaan lääkehoitosopimus yhteistyössä terveydenhoitajan, huoltajan ja esiopettajan kanssa. Lääkityksestä kerrotaan kaikille lapsen turvallisuuden kannalta asianosaisille henkilöille, esimerkiksi aamu- ja iltapäiväkerhon henkilöstölle.

2.3. Yhteistyön järjestäminen lasten, huoltajien sekä muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Lasten, huoltajien, esiopetuksen henkilöstön ja opiskeluhoiltopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoillon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoillossa keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialue Pohteen yhteistyötä.

Lapsia ja huoltajia tiedotetaan lapsen asioiden käsittelyyn liittyvistä menettelytavoista kotiin tai Wilmassa jaettavalla tiedotteella. Lisäksi asiasta tiedotetaan vanhempainilloissa, lukuvuosiotiedotteessa ja koulujen nettisivuilla.

2.3.1. Esiopetuksen ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Esiopetuksessa työnsä aloittavat henkilöt perehdytetään esikoulun perehdytyskäytänteiden mukaisesti. Joka yksikössä on perehdytyskansio, jossa kerrotaan yksikön toimintatavat sekä tarpeelliset tiedot esiopetusyksiköstä.

Esiopetuksen henkilöstö osallistuu koulujen säännöllisiin opettajien ja henkilöstön kokouksiin, lisäksi esiopettajat kokoontuvat 1–2 kertaa vuodessa esiopetuksen pedagogisen johtoryhmän palaveriin.

2.3.2. Opiskeluhoillon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Mikäli tehostetun tai erityisen tuen oppilaalla on opiskeluhoilollista tuen tarvetta, suunnitellaan tukitoimet yhteistyössä opiskeluhoiltohenkilöstön kanssa. Opiskeluhoilollinen yhteistyö korostuu, kun suunnitellaan joustavan esiopetuksen ryhmän sekä lasten tukitoimia.

Sairaalakoulussa opiskeleva lapsi pysyy oman esiopetusyksikkönsä oppilaina. Sairaalakoulujakso on määräaikainen. Sairaalajakson päätteeksi järjestetään oman esiopetusryhmän kanssa opiskeluhoilollinen yhteistyöpalaveri, jossa suunnitellaan ja sovitaan paikalliset tukitoimet lapselle.

2.3.3. Yhteistyö muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten perheneuvola, lastensuojelu ja erikoissairaanhoido

Esioppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti.

Opiskeluhuollon edustajina kuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat esiopetuksen edustajien ohella kaupungin moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto -työryhmään. Oulaisissa toimii moniammatillinen kriisiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

Esiopettajat tekevät yhteistyötä eri tahojen kanssa, mm varhaiskasvatuksen, neuvolan, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä seurakunnan kanssa. Myös pelastustoimi sekä poliisi ovat yhteistyössä esiopetuksen kanssa. Esioppilaille esitellään vuosittain erilaisia harrastusmahdollisuuksia, esim. Jokilaakson musiikkiopisto, 4H-kerho sekä urheiluseurat voivat käydä esittäytymässä lapsille.

2.3.4. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen lapsille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Huoltajat ovat esiopetuksen tärkein yhteistyökumppani. Lapselle laaditaan huoltajien kanssa yhteistyössä LEOPS eli lapsen esiopetuksen oppimisen suunnitelma, joka sisältää lapsen omalle oppimiselle suunnitellut tavoitteet. Samassa keskustelutilanteessa on luontevaa kertoa esiopetusvuoden tavoitteista, toiminnasta sekä opiskeluhuollosta. Huoltajille lähetetään myös linkki Wilman kautta kotisivulla olevaan Oulaisten sivistystoimen opiskeluhuoltosuunnitelmaan.

2.4. Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulujen arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Kaikissa koulujen toiminnoissa ja tapahtumissa on tavoitteena hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

2.4.1. Suunnitelmat lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään esiopetuksen päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja esiopetusvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen osallistuvat esiopetuksen henkilökunta ja lapset. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään esiopetusryhmän sekä -yksikön ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiirin luomisella ja kehittämisellä. Esiopetuksessa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseksi erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisääviä materiaaleja.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta esiopetuksessa on nollatoleranssi. Havaittuihin tai tietoon tulleisiin tapauksiin puututaan välittömästi. Esiopetusyhteisön velvollisuutena on huolehtia siitä, että eskoulu tarjoaa jokaiselle turvallisen oppimisympäristön. Kiusaamis- tai riitatilanteita sovitellaan yhteistyössä esiopetuksen henkilöstön kanssa.

Lasten omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta ihmisestä välittämistä. Sekä kiusaaja/epäilty että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Lasten huoltajiin otetaan yhteyttä. Tarvittaessa lapset ja huoltajat ohjataan opiskeluhuollon palveluiden pariin.

2.4.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Jokaisen lukuvuoden alussa käsitellään lasten kanssa esiopetuksen järjestyssäännöt ja tiedotetaan opiskeluhuollon palveluista lapsille ja huoltajille. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä esiopetuksen henkilökunnan ja lasten kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastualueensa koulurakennuksissa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori/koulunjohtaja. Rehtorin/koulunjohtajan poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa vastuussa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta, mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon, joka sisältää:

- ✓ poistumisohjeet
- ✓ kiinteistön pelastussuunnitelma
- ✓ toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- ✓ koulun järjestyssäännöt
- ✓ kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluhollossa
- ✓ pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään kansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

3. Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma

3.1. Perusopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoiton edistämiseksi

Oulaisten perusopetuksessa yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan perusopetuksen toimintakulttuuria ja niitä toimia, joilla edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta, sekä edistetään koko perusopetuksen opiskelu- ja työympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä ja ehkäistään ongelmien syntymistä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria ja arjen huolenpitoa, jonka avulla vahvistetaan oppilaan osallisuutta ja kokemusta kuulumisesta luokka- ja kouluyhteisöön. Kaikilla kouluilla toimivat oppilaskunnat, jotka osallistuvat koulun yhteisten asioiden suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteisöllisyyden lisäämiseksi yläkoululla toteutetaan tukioppilastoimintaa ja alakouluilla kummioppilastoimintaa.

Oppilaat perehdytetään koulujen tiloihin ja välineisiin lukuvuoden alussa. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistöjen henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys huomioidaan tilojen käytössä. Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuisaa ilmapiiriä. Kaikilla kouluyhteisöissä työskentelevillä on vastuu kouluyhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista.

3.1.1. Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Perusopetuksen oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkastuksiin ja -tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä tasolla ja kehittämisenäkökulmasta.

Terveys: Kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Oppilaat käyvät vuosittain terveystarkastuksissa ja lisäksi laajat terveystarkastukset järjestetään luokilla 1, 5, ja 8. Tarkastukseen sisältyy oppilaan hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja terveydentilan arvioimisen lisäksi vanhempien ja koko perheen hyvinvoinnin selvittely.

THL:n valtakunnallinen kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi 4., 5., 8. ja 9. -luokkalaisille. Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä, opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluista.

Liikunnan Move!-testit tehdään 5. ja 8.-luokkalaisille joka vuosi. Move! on fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move!-mittaustuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulujen liikunnanopetuksessa, kouluterveydenhuollon järjestämissä terveystarkastuksissa sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Hyvinvointi: Koulujen oppilaskuntien hallitukset kokoontuvat säännöllisesti. Kokouksissa käsitellään erilaisia hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä teemoja, ja oppilaita kuullaan koulunkäyntiä, kouluyhteisöä ja oppilaita koskevissa asioissa. Yhteistyössä oppilaskunnan hallituksen kanssa järjestettävät koko koulun yhteiset tilaisuudet ja teemapäivät edistävät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Kaikissa kouluissa tehdään kiusaamisen vastaista työtä ja kerätään tietoa oppilaiden hyvinvoinnista mm. kiusaamiskyselyillä.

Vuosittain kouluissa toteutetaan lasten ja nuorten harrastekyselyt, joiden pohjalta suunnitellaan ja järjestetään perusopetuksen kerhotoimintaa osana harrastamisen Suomen mallia.

Turvallisuus: Kouluissa kartoitetaan turvallisuuteen liittyviä asioita mm. riskien arviointi työpaikkakyselyillä (fysikaaliset, kemialliset, biologiset, tapaturmavaarat, henkinen kuormittuminen). Koulun terveydellisten olojen tarkastus toteutetaan kerran kolmessa vuodessa. Tarkastuksesta vastaavat rehtori tai koulunjohtaja yhdessä terveystyöntekijöiden ja kiinteistöhuollon kanssa. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset.

Niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Koulukohtaisten opiskeluhoitosuunnitelmien rinnakkaisena asiakirjana on koulukohtainen turvallisuuskansio. Kansiota säilytetään kunkin yksikössä sovitussa paikassa.

Koulukuljetuksista huolehditaan toimimalla yhteistyössä koulukuljetuksista vastaavien yritysten kanssa.

3.1.2. Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmässä käsitellään asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmä ei käsittele yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa.

Yhteisöllistä opiskeluhoitoa koordinoi ja ohjaa rehtori tai koulunjohtaja. Monialaisen opiskeluhoitoryhmän jäseniä ovat rehtori tai koulunjohtaja, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, erityisopettaja, opettajaedustaja sekä opinto-ohjaaja kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Tarvittaessa opiskeluhoitoryhmän kokouksiin voidaan kutsua mukaan esimerkiksi koululääkäri, koulupsykologi, koulupsykykari, oppilaskunnan ohjaava opettaja, muita opettajia, oppilaskunnan hallituksen / Lasten parlamentin / Nuorisovaltuuston edustajia, vanhempainyhdistyksen edustajia tai muita yhteistyökumppaneita tai asiantuntijaedustajia.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu kouluilla 2-4 kertaa lukuvuoden aikana. Tarvittaessa koulut sopivat lisäkokoonumisista. Opiskeluhoitoryhmän ajankohdat on kirjattu lukuvuosikalenteriin. Opiskeluhoitoryhmän kokouksista laaditaan muistio. Kokoonumisissa suunnitellaan koulun tarpeiden pohjalta tulevaa opiskeluhoollollista toimintaa, joita ovat esimerkiksi koulun sisäisen yhteisöllisyyden kehittäminen, turvallisuuden edistäminen, kiusaamisen vastainen toiminta sekä yhteistyö eri järjestöjen ja yhteistyötahojen kanssa.

Kokouksissa käsitellään erilaisia teemoja, kuten vuorovaikutusta ja monipuolista työskentelyä, osallistumista ja demokraattista toimintaa, vastuuta ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautumista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä eri kulttuurien näkymistä kouluarjessa. Suunnittelussa hyödynnetään mm. kouluterveyskyselyn, kiusaamiskyselyn ja muiden tehtyjen kyselyiden tuloksia. Suunniteltua toimintaa toteutetaan koulun arjessa mm. eri oppiaineiden tunneilla, päivänavauksissa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja vanhempainilloissa. Lukuvuoden päättyessä toimintaa arvioidaan ja kehitetään edelleen.

3.1.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Opettajan ja oppilaan välinen hyvä vuorovaikutussuhde, välittävä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet, kannustava palaute sekä kiireettömyys ja kuulluksi tuleminen edistävät kouluun ja

kouluyhteisöön kiinnittymistä. Luokanopettaja tai luokanvalvoja on perillä oppilaan kuulumisista ja kohtaa oppilaan päivittäin mahdollisuuksien mukaan. Koulumotivaatiota vahvistetaan yhteistyössä mm. luokanopettajan / luokanvalvojan, opinto-ohjaajan, tukioppilaiden ja opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Erityisesti huomiota läsnäolon tukemiseen tulee kiinnittää opintojen nivelvaiheissa, jolloin kiinnittyminen uuteen yhteisöön on alkamassa. Myös oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden varhainen havaitseminen sekä riittävä ja oikea-aikainen tuki ehkäisevät poissaoloja. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja harjoitellaan osana oppiaineiden opetusta, mikä edesauttaa kouluun kiinnittymistä.

Opettaja huolehtii sujuvasta yhteistyöstä koulun ja kodin välillä. Luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa omien oppilaidensa opintojen etenemistä ja poissaoloja kokonaisuutta. Tunnin opettaja merkitsee poissaolot ja myöhästymiset Wilmaan, josta huoltaja näkee ne. Oppilas ei voi olla poissa oppitunneilta ilman hyväksyttävää syytä.

Lupa poissaoloon on kysyttävä ennakkoon aina kun se on mahdollista. Hyväksyttävästä syystä poissaololuvan myöntää luokanopettaja tai -valvoja enintään kolmeksi päiväksi, sitä pidemmäksi ajaksi luvan myöntää rehtori tai koulunjohtaja. Poissaolon aikana oppilas on velvollinen ottamaan selville ja tekemään annetut koulutehtävät. Oulaisten sivistyspalveluissa päätetty yhteinen suositus on, että oppilaalle myönnetään korkeintaan yksi viikko lomamatkoihin lukuvuodessa.

Huoltaja on velvollinen selvittämään oppilaan poissaolot mahdollisimman pian, mikäli lupaa ei ole voitu kysyä etukäteen. Poissaoloihin reagoidaan varhain poissaolojen syystä riippumatta Oulaisten poissaolon portaiden mukaisesti. Jos huoli herää, tiivistetään yhteistyötä ja keskustellaan oppilaan ja huoltajan kanssa, sekä ollaan yhteydessä opiskeluhoitopalveluiden asiantuntijoihin. Poissaolojen syyt ja mahdollinen toistuvuus selvitetään. Koulun on tärkeä tunnistaa kouluun ja kouluyhteisöön liittyviä tekijöitä poissaolotilanteissa ja puuttua niihin.

Moniammatillinen työskentely poissaoloasioissa on tärkeää käynnistää mahdollisimman varhain. Tarvittaessa kutsutaan koolle yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmässä selvitetään oppilaan tuen tarvetta, järjestetään tukea ja seurataan tuen toteutumista ja riittävyttä. Opiskeluhoitopalveluista oppilas ohjataan tarvittaessa koulun ulkopuolisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Oppilaan poissaolojen vähentämiseksi voidaan myös tarvita oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimien päivittämistä. Tarvittaessa otetaan yhteyttä sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi tai tehdään lastensuojeluilmoitus.

Mikäli oppilas ei terveydentilan tai painavan muun syyn vuoksi pysty kokonaan tai osittain osallistumaan lähiopetukseen, harkitaan päätöstä erityisistä opetusjärjestelyistä ja oppimissuunnitelmasta. Poissaolojen seurannan portaat, liite 1.

3.1.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden hallussapito ja käyttö on kiellettyä koulualueella, koulun järjestämissä tilaisuuksissa ja kouluun liittyvillä matkoilla koulujen järjestyssääntöjen mukaisesti. Kouluissa tehdään ennaltaehkäisevää työtä, ja oppilaita informoidaan tupakan ja muiden päihteiden vaikutuksista ja vaaroista. Terveystarkastuksissa oppilaiden kanssa päihteiden haitallisuudesta. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä, ja ennaltaehkäisevä päihdetyö on esillä vanhempainilloissa. Ennaltaehkäisevässä työssä voidaan käyttää apuna myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mikäli oppilas tupakoi tai esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena kouluaikana, toimitaan koulujen turvallisuuskansion ohjeistuksen mukaisesti seuraavasti.

Mikäli oppilas tupakoi, käyttää nuuskaa tai sähkösavuketta koulupäivän aikana tai oppilaalla on mukana jotakin näistä koululla:

1. Oppilaalta pyydetään nikotiiniuute pois. Opettaja tai rehtori voi ottaa tuotteet haltuun ja tarvittaessa tarkastaa oppilaan tavarat. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa

sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva.

2. Otetaan yhteyttä oppilaan huoltajaan.
3. Nikotiinituote luovutetaan huoltajalle tai poliisille.
4. Jos tupakointi, nuuskan tai sähkösavukkeen käyttö on toistuvaa, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin, joissa sovitaan myös seurannasta.

Päihtynyt oppilas tai havainto / epäily oppilaan päihteiden käytöstä koulupäivän aikana. Tilanteessa on mukana kaksi koulun aikuista.

1. Oppilaasta tehdään välitön tilannearvio.
2. Oppilas viedään rehtorin tai koulunjohtajan luokse. Tarvittaessa soitetään 112.
3. Otetaan yhteyttä huoltajaan ja ohjataan oppilas tarvittaessa terveyskeskukseen.
4. Oppilaasta tehdään lastensuojeluilmoitus.
5. Monialainen asiantuntijaryhmä kokoontuu ja tekee suunnitelman opiskeluhuollon tukitoimista ja seurannasta.

3.1.5. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä teknisen toimen kanssa.

Riskien arviointi ja -hallinta ovat osa koulun turvallisuustoimintaa. Riskien arviointia toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja koulu yhteisön yhteistyönä. Oppilaiden hyvinvoinnin taustatietoina hyödynnetään tarkasteluvälillä kertyneiden kyselyiden tuloksia (mm. kouluterveyskysely) sekä tarkastusta varten toteutettujen kyselyjen ja selvitysten tuloksia.

Kouluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Koulun terveydellisten olojen tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Koulun tarkastuksesta ja sen tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle. Myös suunnitelluista jatkotoimista, niiden aikatauluista sekä seurannasta tiedotetaan.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset.

Niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Dokumentit arkistoidaan kouluille. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

3.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi, yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

3.2.1. Yksittäisen oppilaan ohjaaminen opiskeluhuollon palveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Kouluterveydenhuolto: Oppilaiden terveydenhuollosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Kouluterveydenhuollon tavoite on tukea oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri tekevät moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa sekä toimivat yhteistyössä huoltajien ja koulun kanssa. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään koululle.

Kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa tehdään opiskeluhuollollista yhteistyötä huoltajan tai oppilaan luvalla. Lisäksi kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi neljännelle ja viidennelle sekä kahdeksannelle ja yhdeksännelle luokalle. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään koululle. Kyselyn tuloksia analysoidaan sekä koulun tasolla että moniammatillisessa hyvinvointiryhmässä.

Koulukuraattori: Oppilaiden kuraattoripalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Koulukuraattoritoiminta on oppilaan tukemista ja yhteistyötä huoltajien, opettajien ja oppilaan muun sosiaalisen verkoston kanssa. Työn tavoitteena on tukea opintojen suorittamista, oppilaan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä myönteistä kokonaiskehitystä. Työssään hän selvittää oppilaiden kasvun ja kehityksen esteitä sekä ehkäisee sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita. Koulukuraattori tukee oppilasta oppimiseen liittyvissä pulmissa. Hän selvittää mm. runsaiden poissaolojen syitä, käytös- ja tunne-elämän häiriöitä, nuoruuden kasvukipuja, suorituspainetta sekä oppilaiden perheeseen ja vapaa-aikaan liittyviä ongelmia.

Koulukuraattori osallistuu koulujen opiskeluhuoltoon, käy yksilöllisiä ja ryhmäkeskusteluja, selvittää oppilaan tarvitsemia yksilöllisten opetusjärjestelyjen mahdollisuuksia ja luo tarpeen vaatiessa oppilaan tueksi sosiaalisia verkostoja. Koulukuraattori kirjoittaa tarvittaessa sosiaalisia selvityksiä esim. perusteluksi erityiseen tukeen siirtämiselle tai liitteeksi oppilaan muihin asiakirjoihin. Koulukuraattori tukee oppilaita koulutuksen nivelvaiheissa yläkoulun alussa ja lopussa. Koulukuraattori voi antaa yleistä neuvontaa ja/tai ohjata oppilaan jatkohoitoon tai muiden tukitoimien piiriin, jolloin oppilas siirtyy sosiaalihuollon asiakkaaksi.

Koulupsykologi: Koulupsykologipalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Koulupsykologin työn tavoitteena on edistää koko koulu yhteisön hyvinvointia, vahvistaa lasten ja nuorten psyykkistä hyvinvointia ja tarjota heille apua opiskeluun. Työhön kuuluu oppilaiden kokonaisvaltainen tukeminen, itsetuntoon, motivaatioon, psyykkisiin vaikeuksiin ja sosiaaliseen selviytymiseen vaikuttaminen. Psykologin työhön kuuluvat myös oppilaiden oppimisvaikeuksien tutkiminen ja tukitoimien suunnittelu, oppilaiden mielenterveysongelmien arviointi sekä tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen. Työtä tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajan, opettajien sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa.

Jos koulun tai opiskeluhuollon työntekijä arvioi, että oppilaan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarvitaan opiskeluhuollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

3.2.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Yksittäistä oppilasta koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan suostumukseen. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä oppilaan tai huoltajan suostumuksella. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi

katsomiltaan asiantuntijoilta. Monialaisessa asiantuntijaryhmässä suunnitellaan ja sovitaan tapauskohtaisesti oppilaan yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä. Oppimiseen liittyvissä asioissa sovelletaan kolmiportaisen tuen mallia, joka ei edellytä huoltajan tai oppilaan suostumusta.

1. Huoli herää: huolta aiheuttavasta asiasta keskustellaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollista konsultoida asiantuntijoita.
2. Huolen jatkuessa: otetaan yhteys suoraan koulukuraattoriin, -psykologiin tai muuhun opiskeluhuollon henkilöön yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä. Alaikäisen huoltajalle ilmoitetaan asiasta, mikäli sille ei ole painavaa estettä.
Asian laatu ja oppilaan ikä vaikuttavat siihen, miten oppilaan toiveet huomioidaan häntä koskevissa asioissa. Oppilas voi - ellei opiskeluhuollon ammattilainen totea tätä selvästi oppilaan edun vastaiseksi - painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevaan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen. Arvion oppilaan edun toteutumisesta ja oppilaan edellytyksistä (esim. salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta huoltajalle, huoltajan osallistumisesta opiskeluhuoltoasian käsittelyyn tai siitä, ketkä osallistuvat monialaiseen asiantuntijaryhmään) tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja. Yksittäisen oppilaan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä tiedotetaan asianosaisia esim. Wilmassa.
3. Monialaisen asiantuntijaryhmän koollekutsuminen sovitaan tapauskohtaisesti: kuka kutsuu asiantuntijaryhmän koolle ja ketä ryhmään kutsutaan. Huoltaja tai oppilas antaa suostumuksensa kirjallisena Wilmassa. Suostumuksessa tulee käydä ilmi käsiteltävä asia, ryhmän kokoonpano ja kokousaika. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä oppilaan tai huoltajan kirjallisella suostumuksella. Mikäli huoltaja / oppilas kieltäytyy asian käsittelystä, otetaan tarvittaessa yhteyttä lastensuojeluun.

3.2.3. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhoitokertomukselle

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

1. yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
2. kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
3. kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
4. asian aihe ja vireille panija,
5. oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
6. toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
7. tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma,
8. toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot sekä

9. mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoitokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin. Oulaisissa asiakirjat kootaan kansioon, jota säilytetään koulussa. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Arkistoinnista vastaa koulutuksen järjestäjä ja arkistointiajat määrittää kaupungin arkistointisuunnitelmassa.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoiltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat oppilaan yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Kuraattori kirjaa asiakastiedot sosiaalihuollon asiakkuuden mukaisesti rekistereihin ja psykologi terveydenhuollon potilasrekistereihin hyvinvointialue Pohteen antamien ohjeiden mukaan.

Yksittäisen oppilaan asioissa voidaan tehdä tarvittaessa yhteistyötä koulujen ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa (mm. erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi).

3.2.4. Tarvittavan opiskeluhoillon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opettaja, rehtori tai koulunjohtaja voi poistaa häiritsevän oppilaan oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta jäljellä olevaksi ajaksi. Tällöin huolehditaan, että oppilas on aikuisen valvonnassa. Opettaja kirjaa poistamisen Wilmaan ja ilmoittaa asian huoltajalle.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilasta ei jätetä ilman valvontaa. Päätöksen epäämisestä tekee rehtori tai koulunjohtaja. Toimenpide kirjataan Wilmaan Kurinpitotoimet-rekisteriin. Huoltajaa pyydetään noutamaan oppilas koululta. Tarvittaessa tehdään myös lastensuojeluilmoitus. Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhoilto.

Mikäli oppilas erotetaan määräaikaista koulusta, kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

3.2.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa

Oppilaiden laajojen terveystarkastusten yhteydessä tehtävän arvion osalta toimitaan yhteistyössä terveydenhoitajan, koululääkärin, oppilaan ja huoltajan sekä opettajan kanssa sovittujen toimintatapojen mukaisesti.

3.2.6. Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Lääkityksen ja sairauksien vaatiman hoidon järjestämiseksi tehdään yhteistyötä ja suunnitelmia oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon kanssa. Tarvittaessa yhteistyöhön osallistuu koulun henkilökuntaa tai erikoissairaanhoidon edustajia. Terveystarkastaja tai luokanopettaja/-valvoja tiedottaa oppilaan sairauksista tai lääkityksestä huoltajan luvalla niille koulun henkilökunnan jäsenille, joiden on tarpeen tietää asiasta.

Huoltaja ilmoittaa oppilaan erityisruokavaliot luokanopettajalle/-valvojalle lomakkeella lukuvuoden alkaessa, ja tiedot välitetään ruokapalvelun tuottajalle. Erityisruokavaliot päivitetään vuosittain terveystarkastusten yhteydessä ja tarvittavat muutokset ilmoitetaan ruokapalvelun tuottajalle.

3.3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoolto on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, koulujen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollon keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialue Pohteen yhteistyötä.

3.3.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalveluiden osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Huoltajat ovat koulujen tärkein yhteistyökumppani. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen. Oppilailta ja huoltajilta pyydetään määräajoin palautetta koulun ja Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden toiminnasta, opiskeluhoollon ja sen toimivuudesta. Saatua palautetta ja kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään toimintaa kehitettäessä.

Henkilökunnan kokouksissa keskustellaan ja tehdään suunnitelmia yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisesta. Opiskeluhoitosuunnitelman muutoksien laadintaan osallistuu opetushenkilöstön ja opiskeluhoitopalveluiden edustaja ja niistä tiedotetaan koko opetus- ja opiskeluhoitohenkilökuntaa.

3.3.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Koulujen henkilökunta perehdytetään Oulaisten sivistyspalveluiden ja koulujen yleisiä perehdytyskäytänteitä noudattaen. Perehdyttämisestä vastaavat ja rehtorit/koulunjohtajat ja mahdolliset perehdytysvastaavat. Perehdytyskoulutukseen kuuluu koulujen toiminnan, käytäntöjen, suunnitelmien ja järjestyssääntöjen sisäistäminen.

3.3.3. Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Mikäli tehostetun tai erityisen tuen oppilaalla on opiskeluhoollollisen tuen tarvetta, suunnitellaan tukitoimet yhteistyössä opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Opiskeluhoollollinen yhteistyö korostuu, kun suunnitellaan pienryhmien toimintaa sekä oppilaiden tukitoimia.

Sairaalakoulussa opiskeleva oppilas pysyy oman lähikoulunsa oppilaana. Sairaalakoulujakso on määräaikainen. Sairaalajaksojen päätteeksi järjestetään oman lähikoulun kanssa

opiskeluhuollollinen yhteistyöpalaveri, jossa suunnitellaan ja sovitaan paikalliset tukitoimet oppilaalle.

Tällä hetkellä Oulaisten kaupungissa yläkoululla on joustavaa perusopetusta.

3.3.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Perusopetuksen oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti.

Opiskeluhuollon edustajina kuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat koulujen edustajien ohella kaupungin moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto -työryhmään. Oulaisissa toimii moniammatillinen kriisiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

Oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- ✓ koulujen vanhempainyhdistykset ja johtokunnat
- ✓ Oulaisten seurakunta
- ✓ Oulaisten hyvinvointipalvelut ja Oulaisten kirjasto
- ✓ Oulaisten 4H-yhdistys ja muut vastaavat yhdistykset
- ✓ Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalitoimi ja erikoissairaanhoido
- ✓ poliisi
- ✓ terapiapalveluiden tuottajat
- ✓ Jokihelmi-opisto ja Jokilaaksojen musiikkiopisto
- ✓ kyläyhdistykset, yritykset ja yhdistykset
- ✓ urheiluseurat
- ✓ sijaishuoltoyksiköt
- ✓ koulutilojen ulkopuoliset käyttäjät

3.3.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Oulaisten perusopetuksen opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedotetaan lukuvuosiedotteissa, Wilmassa ja vanhempainilloissa, ja se on nähtävissä opetussuunnitelmasta kaupungin kotisivulla.

Opiskeluhuollon toimijat esittelevät lukuvuosittain perusopetuksen oppilaille sekä huoltajille luokkaesittelyissä, vanhempainilloissa, koulujen nettisivuilla ja/tai Wilman kautta.

3.4. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulujen arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Kaikissa koulujen toiminnoissa ja tapahtumissa on tavoitteena hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen Pohteen, työsuojeluviranomaisten sekä teknisen toimen kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, Oulaisten seurakunnan ja kaupungin nuorisotyön kanssa.

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan. Oppilaat vastaavat lukuvuoden aikana kyselyihin, joissa käsitellään myös väkivaltaan,

kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään liittyviä asioita. Opiskeluhoitoryhmät käsittelevät THL:n valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn tulokset. Mikäli tilanne vaatii, opiskeluhoitoryhmä arvioi suunnitelmat uudelleen, ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään.

3.4.1. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään koulun päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja kouluvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen osallistuvat koulun henkilökunta ja oppilaat. Hyvinvointia edistävät myös välituntitoiminta, kerhotoiminta sekä koulun oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään luokan / koulun ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiirin luomisella ja kehittämisellä. Näihin keskitytään erityisesti luokanopettajien ja luokanvalvojan tunneilla, mutta asioihin kiinnitetään huomiota myös muilla tunneilla. Koulussa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseksi erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisääviä materiaaleja.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta koulussa on nollatoleranssi. Havaittuihin tai tietoon tulleisiin tapauksiin puututaan välittömästi. Koko työyhteisön velvollisuutena on huolehtia siitä, että koulu tarjoaa jokaiselle turvallisen oppimisympäristön.

Oppilaiden omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta ihmisestä välittämistä. Sekä kiusaaja/epäilty että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Molemmat ohjataan opiskeluhoollon palveluiden pariin. Oppilaiden huoltajiin otetaan yhteyttä. Tarpeen vaatiessa käytetään kurinpitokeinoja ja -toimia erillisen suunnitelman mukaisesti. Asian käsittelyssä yhtenä tahona voi olla moniammatillinen opiskeluhoitoryhmä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaaliviranomaisten, terveydenhuollon tai poliisin kanssa. Vakavissa tapauksissa otetaan välittömästi yhteyttä poliisiin.

3.4.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Jokaisen lukuvuoden alussa käsitellään oppilaiden kanssa koulujen järjestyssäännöt ja tiedotetaan kouluilla olevista opiskeluhoollon palveluista oppilaille ja huoltajille. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulujen henkilökunnan ja oppilaiden kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomaiset. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastualueensa koulurakennuksissa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori/koulunjohtaja.

Rehtorin/koulunjohtajan poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa vastuussa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta, mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon, joka sisältää:

- ✓ poistumisohjeet
- ✓ kiinteistön pelastussuunnitelma
- ✓ toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- ✓ koulun järjestyssäännöt
- ✓ kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluhoollon
- ✓ pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään kansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

4. Oulaisten lukion opiskeluhoitosuunnitelma

4.1. Lukioyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Oulaisten lukiossa yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan lukion toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä koko lukioyhteisön opiskelu- ja työympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä.

Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuista ilmapiiriä.

Opiskelijat perehdytetään koulun tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Esteettömyys huomioidaan tilojen käytössä.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen osallistuu koko lukion henkilöstö, ja siten vastuu kouluyhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista on kaikilla kouluyhteisössä työskentelevillä.

4.1.1. Opiskelijoiden ja lukioyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Nuorten hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointiryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkkailuihin ja -tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä tasolla ja kehittämisenäkökulmasta.

Opiskelijoiden hyvinvoinnista, terveydestä, opiskelusta, osallisuudesta sekä opiskeluhoollon toiminnasta saadaan seurantatietoa THL:n valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista.

Lukiossa toteutetaan vuosittain opiskelijapalautekyselyjä, joissa selvitetään näkemyksiä lukion ja Oulaisten sivistyspalveluiden toiminnasta sekä opiskeluhoollon palveluiden saatavuudesta ja toiminnasta. Myös poissaolotilastot kertovat osaltaan opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin tilasta. Terveystiedon oppiaineen puitteissa toteutetaan säännöllisesti hyvinvointikyselyitä esimerkiksi kouluruokailuun osallistumisesta, päihteiden käytöstä, nukkumisesta, energijaumien käytöstä tai ajankäytön hallinnasta.

Kouluterveyskyselyn tuloksia ja opiskelijapalautekyselyiden tuloksia, muuten saatua palautetta sekä opiskeluhoollon ammattilaisten kokemuksia opiskelijoiden yleisestä terveys- ja hyvinvointitilanteen kehityksestä käsitellään lukion opiskeluhoolloryhmässä ja niiden perusteella kehitetään lukion opiskeluhoollon edelleen.

Myös lukion opiskelijakunnan hallitus käsittelee kokouksissaan erilaisia hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä teemoja, ja opiskelijakuntaa kuullaan opiskelijoita koskeissa asioissa.

Koulun tilojen kunnosta, siisteydestä ja esteettömyydestä huolehditaan. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät fyysikaalisten, kemiallisten, biologisten, tapaturmien ja henkisen kuormittumisen riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset. Niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein.

4.1.2. Lukion oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä

Yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, koordinoinnista ja arvioinnista vastaa lukion opiskeluhoitoryhmä. Opiskeluhoitoryhmään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja sekä opiskelijoiden edustajat kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Koollekutsujana toimii rehtori. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa, noin kolme kertaa lukuvuodessa. Opiskeluhoollon kehittäminen pohjautuu erilaisten valtakunnallisten ja paikallisten arviointien ja kyselyiden tuloksiin, kuten kouluterveyskyselyn ja vuosittaisten opiskelijapalautekyselyiden tuloksiin, sekä muuten saatuun palautteeseen.

Opiskeluhoitoryhmä nostaa esille aiheita, joiden käsittelyyn varataan aikaa koeviikkojen lukujärjestykseen. Aiheiden käsittelyn tapoina voivat olla työpistetyöskentelyt, asiantuntijavierailut, seminaarit jne. aiheen mukaan.

4.1.3. Opiskelijoille annettava yhteinen ohjaus

Ryhmänohjaajat vastaavat oman ryhmänsä pääasiallisesta ohjauksesta lukio-opinnoissa. Erityisesti opintojen alkuvaiheessa ryhmänohjaajien antaman ohjauksen merkitys on suuri.

Ryhmänohjauksessa kiinnitetään huomiota mm. opiskelijoiden perehdyttämiseen lukion toimintaan, lukio-opiskelun ohjeisiin ja menettelytapoihin, opintojen ja aikataulutuksen suunnitteluun ja ryhmähengen luomiseen. Ryhmänohjaajat haastattelevat ryhmänsä opiskelijat ensimmäisen vuoden syksyllä.

Opinto-ohjauksen ryhmäoppitunneista vastaa opinto-ohjaaja, ja tunteja sijoitellaan pitkin lukuvuotta. Opinto-ohjaaja vastaa tuntien sisällöistä voimassa olevan opetussuunnitelman pohjalta. Kuraattori ja terveydenhoitaja antavat ohjausta tarpeen mukaan omiin aihepiireihinsä liittyen. Jokainen opettaja antaa oppiainettaan koskevat ainekohtaiset ohjeet opiskelijoilleen. Erityisesti terveystiedon opintojaksoissa opiskelijat saavat terveyteen ja turvallisuuteen liittyvää tietoutta.

4.1.4. Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden edistäminen

Kaikki lukion opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista.

Opiskelijakunnan hallitus ja opiskelijakunnan ohjaava opettaja toimivat opiskelijoiden osallisuuden koordinoijina yhdessä rehtorin kanssa. Lisäksi lukiossa toimii opiskelijatutoreita, jotka helpottavat uusia opiskelijoita pääsemään sisään koulun toimintakulttuuriin.

Yhteistyössä opiskelijakunnan, tutoreiden ja ympäristötiimin kanssa järjestettävät koko koulun yhteiset tilaisuudet ja teemapäivät edistävät opiskelijoiden yhteisöllisyyttä.

Ennen opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemistä opiskelijakuntaa kuullaan ja opiskelijakunnan edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus myös opettajainkokouksessa tällaisia asioita käsiteltäessä.

Määräajoin selvitetään opiskelijoiden näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. Myös valtakunnallinen kouluterveyskysely antaa tietoa aiheesta.

4.1.5. Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Säännöllinen osallistuminen opetukseen on opintojen etenemisen kannalta välttämätöntä. Opetukseen osallistumista seurataan ja poissaolojen ehkäisemiseen pyritään opiskelijan omaa opiskelumotivaatiota tukemalla aineenopettajien, opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajan, tutoreiden, opiskeluhuoltohenkilöstön ja huoltajien yhteistoiminnalla.

Opiskelija ei voi olla poissa oppitunneilta ilman hyväksyttävää syytä. Säännöllinen oppitunneilla läsnäolo ja poissaolonselvityksen antaminen ovat arvosanan saannin edellytyksenä.

Aineenopettajat merkitsevät opiskelijoiden poissaolot ja myöhästymiset Wilmaan ja seuraavat, että opiskelijan poissaolot on selvitetty periodin loppuessa, ennen arvosanan antamista. Jos huoltaja ei käytä Wilmaa, opiskelijan on tuotava huoltajan tai terveydenhuollon ammattilaisen allekirjoittama kirjallinen poissaolonselvitys.

Ryhmänohjaajat seuraavat omien opiskelijoidensa opintojen etenemistä ja poissaoloja kokonaisuutena.

Mikäli on syytä epäillä toistuvasti poissaolleen poissaolojen syiden hyväksyttävyyttä, opettaja ilmoittaa asiasta ryhmänohjaajalle, joka selvittää asian opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajien kanssa. Jos poissaolojen taustalla vaikuttaa olevan opiskeluhuollollisia tekijöitä, ohjaa ryhmänohjaaja opiskelijaa opiskeluhuollon palveluiden piiriin tai koolle kutsutaan moniammatillinen asiantuntijaryhmä.

Lupa poissaoloon on kysyttävä ennakkoon aina kun se on mahdollista. Hyväksyttävästä syytä luvan enintään kolmeksi päiväksi myöntää ryhmänohjaaja, sitä pidemmäksi ajaksi rehtori. Luvan yksittäiseltä oppitunnilta poissaoloon myöntää ao. aineen opettaja.

Ryhmänohjaaja/rehtori/vararehtori merkitsee opiskelijan poissaoloihin Wilmaan jo etukäteen tiedon tämän luvallisesta poissaolosta. Tällöin huoltajan ei tarvitse enää erikseen selvittää poissaoloa. Alle 18-vuotiaan opiskelijan kohdalla poissaololuvan kysyy huoltaja. Jos alle 18-vuotias opiskelija ilmoittaa itse poissaolostaan, tämä merkitään Wilmassa selvittämättömäksi ja huoltaja joutuu sen selvittämään.

Ellei lupaa ole voitu kysyä ennakkoon, on opiskelija/huoltaja velvollinen ilmoittamaan koululle poissaolosta ja sen syytä viimeistään toisena poissaolopäivänä.

Pidemmissä sairauspoissaoloissa ensisijainen yhteyshenkilö on ryhmänohjaaja. Huoltajien ja/tai opiskelijan luvalla ryhmänohjaaja voi tiedottaa opiskelijan tilanteesta opiskelijaa opettavia.

Sairauden perusteella opintoihin voidaan tehdä tapauskohtaisesti tarvittavia järjestelyjä (esim. suoritustapojen ja opintosuunnitelman muutokset, opintoajan pidentäminen).

Myös terveystarkastuksiin osallistumista seurataan. Jos opiskelija ei tule pyydettyinä terveystarkastukseen, terveydenhoitaja on yhteydessä ryhmänohjaajaan ja opiskelija ohjataan tarvittaessa muiden opiskeluhuollon palvelujen piiriin.

4.1.6. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Oulaisten lukiossa tuetaan opiskelijoiden tupakoimattomuutta ja päihteettömyyttä ja järjestetään tilaisuuksia, joilla pyritään terveyttä edistävien elämäntapojen vahvistamiseen. Terveysneuvonnan ja terveystiedon sekä muiden oppiaineiden opetuksen välistä yhteistyötä pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan.

Jos opiskelijan päihteiden käyttö aiheuttaa huolta, ohjataan opiskelijaa aktiivisesti opiskeluhuollon palveluiden piiriin.

Tupakkatuotteiden käyttäminen koulun sisätiloissa ja koulun alueella on kielletty tupakkalain nojalla ja järjestyssäännöissä kielletään niiden käyttö myös koulukiinteistön ulkopuolella järjestettävissä koulun tilaisuuksissa sekä vierailuiden ja opintomatkojen aikana.

Päihteiden ja huumeiden hallussapito ja käyttäminen sekä päihtyneenä esiintyminen koulussa, koulun järjestämässä tilaisuuksissa sekä vierailuiden ja opintomatkojen aikana kielletään lukion järjestyssäännöissä.

Jos kouluaikana tai koulutyöhön liittyvissä tilaisuuksissa kuitenkin havaitaan opiskelijan käyttävän tupakkatuotteita tai havaitaan opiskelija alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisena toimitaan seuraavasti:

Tupakkatuotteet

Tupakkatuotteita opetustilanteessa tai muussa koulun järjestämässä tilaisuudessa käyttävää opiskelijaa kehoitetaan poistumaan tilanteesta ja häntä muistutetaan tupakkalain ja järjestyssääntöjen säädöksistä. Jos käytön havaitaan olevan toistuvaa, opettaja tai muu koulun henkilökuntaan kuuluva keskustelee asiasta suoraan opiskelijan kanssa oman havaintonsa pohjalta ja ilmoittaa asiasta ryhmänohjaajalle, joka on tarvittaessa yhteydessä asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajaan. Toistuvasta järjestyksen rikkomisesta voi seurata kurinpitotoimena kirjallinen varoitus.

Alkoholi

Varmistetaan, ettei päihtynyt opiskelija ole vaaraksi itselleen eikä muille, ja opiskelija saatetaan pois opetustilanteesta rehtorin kansliaan tai muuhun turvalliseen tilaan. Tarvittaessa otetaan yhteys hätäkeskukseen.

Asian käsittelyä jatketaan mahdollisuuksien mukaan kahden aikuisen läsnä ollessa. Rehtori tai vararehtori yhdessä asian kohdanneen opettajan kanssa puhuttavat päihtynyttä ja pyrkivät takavarikoimaan päihteet pyytämällä opiskelijaa itseään tyhjentämään taskunsa ja laukkunsa.

Jos päihtynyt on alaikäinen, otetaan yhteyttä huoltajaan, jota pyydetään noutamaan opiskelija kotiin. Jos huoltajaan ei saada yhteyttä, opiskelija toimitetaan tilanteen mukaan joko terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen. Alaikäisestä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Täysi-ikäisen opiskelijan kohdalla varmistetaan keskustelemalla tämän kunto ja varmistetaan turvallinen poistuminen koululta. Opiskelijan luvalla voidaan ottaa yhteys lähiomaiseen.

Tarvittaessa soimitaan hätäkeskukseen.

Akuutin tilanteen ratkeamisen jälkeen asiaa käsitellään opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, ryhmänohjaajan, opiskeluhuollon ja mahdollisten muiden toimijatahojen kesken ja päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Mahdollisiin kurinpitotoimiin ryhtymisestä päättää rehtori opiskelijaa kuultuaan.

Huumausaineet

Varmistetaan, ettei huumausaineista päihtynyt opiskelija ole vaaraksi itselleen eikä muille, ja opiskelija saatetaan pois opetustilanteesta rehtorin kansliaan tai muuhun turvalliseen tilaan. Tarvittaessa otetaan yhteys hätäkeskukseen.

Asian käsittelyä jatketaan mahdollisuuksien mukaan kahden aikuisen läsnä ollessa. Rehtori tai vararehtori yhdessä asian kohdanneen opettajan kanssa puhuttavat päihtyneen ja pyrkivät takavarikoimaan päihteet pyytämällä opiskelijaa itseään tyhjentämään taskunsa ja laukkunsa.

Jos päihtynyt on alaikäinen, otetaan yhteyttä huoltajaan ja hänestä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Ollaan yhteydessä poliisiin, joka jatkaa asian käsittelyä huumeiden hallussapitorikoksena ja käyttörikoksena.

Akuutin tilanteen ratkeamisen jälkeen opiskelija ohjataan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tuen piiriin ja asiaa käsitellään opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, ryhmänohjaajan,

opiskeluhuollon ja mahdollisten muiden toimijatahojen kesken ja päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Mahdollisiin kurinpitotoimiin ryhtymisestä päättää rehtori opiskelijaa kuultuaan.

4.1.7. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Riskienarviointi ja -hallinta ovat osa lukion hyvinvointi- ja turvallisuustoimintaa. Riskienarviointi toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja lukioyhteisön yhteistyönä ja sen perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset.

Tarkastustilaisuuteen kuuluu aloituspalaveri, tilakierros sekä yhteenvetopalaveri. Aloituspalaverissa käydään läpi eri tahojen kokoamat taustatiedot ja suunnitellaan tilakierroksen reitti. Yhteenvetopalaverissa kootaan kaikki tiedot ja löydökset yhteen, arvioidaan ympäristöön ja yhteisöön liittyvät terveystriskit sekä sovitaan jatkotoimista ja niiden vastuutahoista. Oppilaitoksen tarkastuksesta ja sen tuloksista sekä mahdollisesti suunnitelluista jatkotoimista tiedotetaan tarvittaessa opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle.

Lukiokiinteistön palotarkastus tehdään säännöllisesti yhteistyössä palo- ja pelastustoimen viranomaisten kanssa. Palo- ja pelastustoimen viranomainen myös osallistuu lukion poistumisharjoitukseen. Mahdollisesti havaittuihin puutteisiin reagoidaan välittömästi.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään säännöllisesti kolmen vuoden välein.

Mikäli tehdyt tarkastukset tai selvitykset tai muu palaute antaa aiheutta, kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin taustatietoina hyödynnetään tarkasteluvälillä kertyneiden kyselyiden kuten kouluterveyskyselyn tuloksia sekä tarkastusta varten toteutettujen kyselyiden ja selvitysten tuloksia. Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmä käsittelee nuorille tehtyjen kyselyjen tuloksia yleisellä tasolla ja osallistuu näin osaltaan lukioyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen.

4.2. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

4.2.1. Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhooltopalveluihin

Yksilökohtaista opiskeluhoollon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, poissaoloseurannan, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja ja muut opiskelijan kanssa työskentelevät ottavat huolen puheeksi varhaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan saamaan opiskeluterveydenhuollon palveluita sekä muita tukipalveluita.

Lukiolaiset voivat olla itse yhteydessä opiskeluhoollon kuraattoriin tai terveydenhoitajaan tai yhteydenoton voi tehdä lukion henkilökuntaan kuuluva yhdessä opiskelijan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Alaikäisen opiskelijan huoltajalla ei ole oikeutta kieltää opiskelijaa käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

4.2.2. Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä

Yksittäisen opiskelijan tueksi koottavan moniammatillisen asiantuntijaryhmän toiminta perustuu opiskelijan suostumukseen. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiskeluhuollon kertomuksiin. Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhuoltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattilaiset kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Samoin opiskeluhuollon kuraattori ja psykologi kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot omiin järjestelmiinsä.

Kun opiskeluhuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhuollon tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä.

Opiskeluhuoltokertomus laaditaan ja säilytetään sekä vastuuhenkilö nimetään opiskeluhuoltolain mukaisesti: Opiskeluhuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan

1. yksittäisen opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
2. asian aihe ja vireille panija
3. opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
4. tiedot asian käsittelystä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
5. toteutetut toimenpiteet
6. kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.
7. Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja ja kenelle sivulliselle on luovutettu ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhuoltokertomukset säilytetään opiskeluhuoltorekisterissä.

Yksittäisen opiskelijan asioissa voidaan tehdä tarvittaessa yhteistyötä oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen, poliisin tai nuorisotoimen kanssa.

4.2.3. Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Lukiolaiset voivat ottaa yhteyttä opiskeluhuollon terveydenhoitajaan puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman kautta. Terveydenhoitajan vastaanotolle on mahdollista päästä myös ilman ajanvarausta Pohteen käytänteiden mukaisesti ja lukuvuosisuunnitelmassa täsmennettävällä tavalla.

Lääkityksen, erityisruokavalion ja sairauksien vaatiman hoidon järjestämiseksi tehdään yhteistyötä ja suunnitelmia opiskelijan, huoltajan, opiskeluterveydenhuollon ja koulun henkilökunnan kanssa. Tarvittaessa yhteistyöhön osallistuu erikoissairaanhoido tai muu taho.

Opiskelijan pysyvästä erityisruokavaliotarpeesta kerätään tiedot lukuvuoden alussa ja siitä tiedotetaan kouluruokailun palveluntarjoajaa. Mikäli opiskelija haluaa, hän voi kertoa koulupäivän aikana tarvitsemastaan lääkehoidosta tai hoitotoimenpiteistä koulun henkilökunnalle.

Terveydenhoitajaa konsultoidaan tarvittaessa.

4.2.4. Kuraattori- ja psykologipalvelut

Lukion kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestämisestä vastaa Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Kuraattoriin ja psykologiin saa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman kautta, ja vastaanotolle on mahdollista päästä Pohteen käytänteiden mukaisesti ja lukuvuosisuunnitelmassa täsmennettävällä tavalla.

Opiskeluhooltohenkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä opiskelijan oikeuksia kunnioittaen.

4.2.5. Tarvittavan opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Mikäli opiskelijan opetukseen osallistuminen kurinpitokeinolla evätään tai hänet kurinpitotoimena erotetaan määräaikaaisesti koulusta, kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoutoryhmä ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

4.3. Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

4.3.1. Yhteistyö huoltajien kanssa

Huoltajat ovat Oulaisten lukion tärkein yhteistyökumppani. Ensi sijassa ryhmäohjaajat vastaavat yhteydenpidosta huoltajiin. Kaksi kertaa lukuvuodessa järjestetään vanhempaintilaisuus, jossa käsitellään ajankohtaisten asioiden lisäksi mm. lukio-opiskelun käytänteitä, ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoihin hakeutumista.

Opiskelijat ja huoltajat saavat tietoa opiskelijan opintosuorituksista Wilman Opinnot-välilehdeltä tai periodin jälkeen jaettavasta perioditodistuksesta. Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajien on kuitattava periodin arviointi nähdynsi Wilman kautta tai allekirjoittamalla todistus. Täysi-ikäinen opiskelija voi antaa huoltajilleen oikeuden käyttää Wilmaa itseään koskevissa asioissa.

Käytetyistä kurinpitotoimista ja -keinoista annetaan tieto myös alaikäisen opiskelijan huoltajalle.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskelijoilla ja huoltajilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä opiskeluhoiltoa koskevia suunnitelmia laadittaessa. Sekä opiskelijoilta että huoltajilta pyydetään määräajoin palautetta lukion ja Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden toiminnasta, opiskeluhoilosta ja sen toimivuudesta. Saatua palautetta ja kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään toimintaa kehitettäessä.

4.3.2. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat laaditaan yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä Oulaisten kaupungin teknisen toimen kanssa. Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomaiset.

AmmatINVALINNAN JA URASUUNNITTELUN APUNA KÄYTETÄÄN TYÖVOIMAHALLINNON PALVELUJA.

Jos nuoren opinnot ovat keskeytyneissä, jatkosuunnitelmaa ei ole eikä opiskelijaa tavoiteta, asia siirtyy Valppaan hoidettavaksi.

Opiskeluhoito tekee tarvittaessa yhteistyötä myös etsivän nuorisotyön ja muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, Oulaisten seurakunnan ja kaupungin nuorisopalveluiden kanssa.

Opiskeluhoillon edustajina kuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat kunnan moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto-työryhmään.

Oulaisissa toimii moniammatillinen kriisitilanteiden jälkipuintiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

4.3.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Oulaisten lukion opiskeluhoillon kokonaisuudesta tiedotetaan opiskelijan oppaassa, Wilmassa ja ryhmänohjaajan tuokioissa. Opiskeluhoillon toimijat esittelevät lukuvuosittain uusille lukion opiskelijoille oppitunneilla sekä huoltajille vanhempainillan yhteydessä. Kuvaus opiskeluhoillon toiminnasta sekä opiskeluhoitosuunnitelma ovat nähtävissä myös opetussuunnitelmasta kaikille avoimina olevilta koulun nettisivuilta.

Lukion uusi henkilökunta perehdytetään Oulaisten sivistyspalveluiden yleisiä perehdytyskäytänteitä noudattaen. Koulun suunnitelmien, järjestyssääntöjen ja käytäntöjen sisäistäminen sekä kurinpidollisten toimivaltuuksien hallitseminen ovat osa työtehtäviin perehtymistä. Opiskeluhoitopalveluiden muutoksista tiedotetaan ja niistä keskustellaan opettajainkokouksissa, ja opiskeluhoitosuunnitelman muutoksien laadintaan osallistuu koko henkilöstö.

4.4. Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulun arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Ryhmänohjaustuokioissa, tutortoiminnassa, opiskelijakunnan toiminnassa ja koulun lukuvuoden tapahtumissa tavoitteena on hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

Jokaisen lukuvuoden alussa käydään kaikissa ryhmissä ryhmänohjaajan johdolla läpi opetussuunnitelman luku opiskeluhoillosta liitteineen ja tutustutaan lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Samalla käsitellään keskustellen Oulaisten lukion järjestyssäännöt. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulun henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa.

Jokaisen lukioyhteisössä työskentelevän ja yhteisöön kuuluvan henkilön velvollisuutena on välittömästi puuttua asiaan, mikäli hän havaitsee väkivaltaa, kiusaamista, syrjintää tai häirintää tai mikäli hänen tietoonsa tulee oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtunut häirintä-, kiusaamis- syrjintä- tai väkivaltatapaus. Tilanteen vaatimiin jatkotoimenpiteisiin ryhdytään sekä epäillyn että teon kohteena olevan opiskelijan huoltajaan otetaan yhteyttä ja tarpeen vaatiessa käytetään kurinpitokeinoja ja -toimia erillisen suunnitelman mukaisesti. Sekä teon kohde että tekijä ohjataan opiskeluhoillon palveluiden pariin. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaaliviranomaisten, terveydenhuollon tai poliisin kanssa. Vakavissa tapauksissa otetaan välittömästi yhteyttä poliisiin.

Koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat laaditaan yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä Oulaisten kaupungin teknisen toimen kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, seurakunnan ja kaupungin nuorisotyön kanssa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastualueensa koulurakennuksessa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori. Rehtorin poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta, mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon.

Turvallisuuskansio sisältää

- ✓ poistumisohjeet
- ✓ kiinteistön pelastussuunnitelma
- ✓ toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- ✓ lukion järjestyssäännöt
- ✓ kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluhuollossa
- ✓ pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään turvallisuuskansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

Lukion opiskeluhuoltoryhmä vastaa koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteutumisen seurannasta ja tarvittaessa niiden päivittämisestä. Opiskelijat vastaavat vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa kyselyihin, joissa käsitellään myös väkivaltaan, kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään liittyviä asioita. Tämän lisäksi opiskeluhuoltoryhmä käsittelee THL:n valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn tulokset. Mikäli tilanne vaatii, opiskeluhuoltoryhmä arvioi suunnitelmat uudelleen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

Liite 1: Opintojen etenemisen edistäminen

Lain mukaan oppivelvollisuuteen kuuluu läsnäolo koulussa. Koululla on vastuu oppilaan opintojen etenemisen seurannasta. Koulutuksen järjestäjän opiskelijahuoltosuunnitelmassa kuvataan poissaolojen seuraamisen käytännöt, poissaoloista ilmoittaminen ja niihin puuttuminen. Oppilaiden runsaisiin (luvatun poissaolo, sairauspoissaolo ja muu huolestuttava poissaolo) poissaoloihin kiinnitetään huomiota, puututaan ja oppilaita tuetaan yhteisöllisesti ja yksilöllisesti opiskelumotivaation saavuttamiseen ja ylläpitämiseen.

Oulaisten kouluilla toimitaan oppilaiden poissaolojen suhteen pääasiassa seuraavasti:

Ennaltaehkäisevä toiminta: Yhteisöllisen opiskeluhoillon keinoin lisätään oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, koulun ja kodin yhteistyötä sujuvoitetaan ja oppilaiden läsnäoloa koulussa seurataan säännöllisesti ja systemaattisesti. Oppilashuollon henkilöstöä konsultoidaan matalalla kynnyksellä.

Huoli puheeksi: Kun kotona tai koulussa herää huoli oppilaan poissaoloista, luokanvalvoja keskustelelee asiasta oppilaan kanssa, on yhteydessä oppilaan huoltajiin ja sopii mahdollisesta yhteydenotosta oppilashuollon työntekijään. Keskustelussa voi käyttää tukena Lapset Puheeksi-menetelmää.

Poissaolojen ylittäessä 30 tuntia: opettaja kutsuu koolle palaverin. Palaveriin osallistuvat toimijat määrittellään oppilaan tuen tarpeiden mukaan.

Poissaolojen ylittäessä 50 tuntia: luokanvalvoja kutsuu koolle oppilashuollon monialaisen asiantuntijaryhmän. Ryhmän kokoonpano sovitaan tapauskohtaisesti. Oppilas ja huoltaja aina mukana. Ryhmässä sovitaan yhdessä, miten oppilaan tilanteen etenemistä seurataan ja kuka siitä miltäkin osin vastaa. Sovitaan myös seurantapalaverin ajankohta ja vastuuhenkilö oppilaan asioissa.

Poissaolojen ylittäessä 70 tuntia: tehdään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus konsultaation pohjalta. Koulu on tässä vaiheessa selvittänyt poissaolojen syitä omalta osaltaan ja käyttänyt koulun tukitoimia monipuolisesti. Sovitaan myös seurantapalaverin ajankohta ja vastuuhenkilö oppilaan asioissa.

Poissaoloihin perustuvan sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton tai lastensuojeluilmoituksen pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen ja koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan jo koulussa tehdyt kartoitukset, tukitoimet sekä huoltajien kanssa tehty yhteistyö. Oppivelvollisen huoltaja on vastuussa siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuutensa. Jos huoltaja laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden täyttämistä, oppivelvollisen asuinkunta voi tehdä hänestä tutkintapyyntöä poliisille.

Liite 2: Monialaisen asiantuntijaryhmän käsittelylupa

OULAISTEN KAUPUNKI

Sivistystoimi, Yksilökohtainen oppilashuolto

SUOSTUMUS OPPILAAN ASIAN KÄSITTELYYN MONIALAISISSA ASIANTUNTIJARYHMÄSSÄ

(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 19 §)

Annan suostumukseni asiani / lapseni asian käsittelyyn monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Oppilas, koulu ja luokka: _____

Asia:

Ryhmän kokoontumisen ajankohta: _____

Monialaisen asiantuntijaryhmän osallistujat:

Oulaisissa _____

Oppilaan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

Palaveri ei toteutunut.

Päiväys ja perustelu: _____

Liite 3: Monialaisen asiantuntijaryhmän muistio

OULAISTEN KAUPUNKI

Sivistystoimi

Yksilökohtainen oppilashuolto

1/2

Muistio oppilaan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä

Nimi:

Henkilötunnus:

Kotikunta:

Osoite:

Huoltajien nimet ja yhteystiedot:

Kokouksen aika ja paikka:

Kokoukseen osallistuneet henkilöt ja asema:

Asian vireille panija:

Kokouksen aihe:

Oppilaan tilanteen selvittämiseksi toteutetut toimenpiteet (arviot, tutkimukset, selvitykset) sekä yhteistyö eri tahojen kanssa (tukitoimet):

Päätökset ja sovitut toimenpiteet, niiden toteuttamissuunnitelma, sekä vastuuhenkilöt ja -tahot ja toteuttamisaikataulu (kuka tekee, mitä tekee ja mihin mennessä):

Seuranta ja siitä vastaava taho:

Sivullisille annettavat tiedot (mitä tietoja, kenelle ja perustelut):

Oulainen _____

Kirjaaja, ammattiasema